

dosarul nr. 2ra-607/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (T. Avasiloaie)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, A. Panov, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Sadoveanu Alecu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sadoveanu (Nistoran) Inga împotriva lui Sadoveanu Alecu și Margina Nina cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, partajarea datoriilor rezultate din contractul de credit, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului cu repunerea părților în poziție inițială și partajarea acestui automobil, încasarea sumelor bănești pentru chiria bunului imobil și automobilului,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de Sadoveanu (Nistoran) Inga și de Sadoveanu Alecu și a fost casată în parte hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central,

c o n s t a t ă

La data de 28 martie 2016 Sadoveanu Inga s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către Sadoveanu Alecu cu privire la partajul averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii înaintate reclamanta a indicat că la 24 iulie 2004 a încheiat căsătorie cu pârâtul Sadoveanu Alecu, în care s-au născut doi copii minori xxxxxx și xxxxx.

A menționat reclamanta că căsătoria cu Sadoveanu Alecu s-a dovedit a fi una neviabilă, iar pe parcursul ultimilor ani de căsătorie, relațiile dintre ei s-au înrăutățit încât conviețuirea împreună a devenit imposibilă.

A susținut reclamanta că în timpul vieții în comun împreună cu Sadoveanu Alecu au acumulat avere și anume un apartament cu mobilier și alte bunuri casnice. Până la momentul de față nu au reușit să partajeze bunurile proprietate comună în devălmășie pe cale amiabilă.

Astfel, reieșind din faptul că interesele copiilor minori comuni urmează a fi tratate cu prioritate, a solicitat reclamanta partajarea apartamentului nr. 4 proprietate comună în devălmășie a soților Sadoveanu Inga și Sadoveanu Alecu, situat pe str.

xxxxx , cu numărul cadastral xxxxx, prin atribuirea apartamentului integral ei cu atribuirea unei sulte achitată lui Sadoveanu Alecu; partajarea datoriilor ce reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014 și anume a sumei de 80 000 lei (f.d. 4-6, vol. I).

La 22 septembrie 2016 reclamanta a depus o cerere suplimentară către Sadoveanu Alecu și Margina Nina, prin care a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, în care a indicat că este necesar a supune partajării și bunul mobil proprietate comună în devălmășie - automobilul de model xxxxx, anul producerii 2005, cu numărul de înmatriculare xxxxx (f.d. 71-73, vol. I).

A menționat reclamanta că automobilul dat este proprietate comună în devălmășie, obținut din surse financiare comune și constituie obiectul unei partajări între soți. A invocat că din cauza relațiilor ostile apărute între soți, din care cauză au și survenit motivele desfacerii căsătoriei, pârâtul Sadoveanu Alecu a înstrăinat fictiv, fără acordul ei prealabil, automobilul de model „xxxxx” către mătușa lui Margina Nina pentru un preț stabilit fictiv și diminuat exagerat de 10 000 de lei, deși valoarea de piață a unui astfel de automobil constituie circa 8 000 de euro, echivalentul a cel puțin 170 000 de lei.

În opinia reclamantei, pentru a evita partajarea automobilului între soți, pârâtii au recurs la acest gest și anume semnarea unui contract de vânzare-cumpărare fictiv, care urmează a fi declarat absolut nul.

Mai mult decât atât, considera reclamanta că fictivitatea acestei tranzacții se probează și prin actul de constatare al executorului judecătoresc Ungureanu Oleg întocmit la 30 mai 2016, prin care s-a stabilit că de facto, automobilul a rămas în proprietatea lui Sadoveanu Alecu, acesta conducându-l și posedându-l exact cum a făcut și anterior, deci actul juridic privind vânzarea-cumpărarea a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (fictiv). Acest fapt este declarat însuși de pârât la faza întocmirii actului de constatare a faptelor de către executorul judecătoresc. În această ordine de idei, afirma reclamanta că a fost prejudiciată direct în urma desfășurării acestei tranzacții și anume prin faptul că s-a diminuat exagerat de mult valoarea unui bun care urmează a fi inclus în masa bunurilor proprietate comună în devălmășie supus partajării între soți.

Consideră reclamanta că pentru a fi posibilă includerea bunului în masa partajabilă a bunurilor proprietate comună în devălmășie și restabilirea în drepturile sale, urmează ca contractul de vânzare-cumpărare a automobilului întocmit la data de 22 septembrie 2015, să fie declarat nul de către instanța de judecată și puse părțile în poziție inițială, referindu-se la automobil.

Astfel, în urma concretizării acțiunii, reclamanta a solicitat:

- partajarea apartamentului proprietate comună în devălmășie a soților Sadoveanu Inga și Sadoveanu Alecu, ap. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, prin atribuirea în proprietatea ei a imobilului, cu atribuirea unei sulte din contul său achitată lui Sadoveanu Alecu, în sensul răscumpărării cotei părții care-i revine lui;

- anularea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model xxxxxx, anul producerii 2005, numărul de înmatriculare xxxxx, încheiat între Margina Nina și Sadoveanu Alecu, ca fiind unul fictiv;

- partajarea automobilului de model xxxxx

- partajarea datoriilor care reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014, și anume a sumei de 80 000 de lei, a dobânzii și comisionului, calculate și achitate conform condițiilor contractuale;

- toate bunurile obținute în devălmășie din imobilul – ap. xxxxxxx, să-i revină în proprietatea reclamantei, cu atribuirea unei sulte în cuantum de 30 000 lei din achitată lui Sadoveanu Alecu în sensul răscumpărării cotei părți care-i revine acestuia;

- încasarea din contul pârâtului a sumei de chirie pentru imobilul -xxxxx, calculată pe perioada de la 09 noiembrie 2015 (data din care reclamanta nu mai beneficiază de aceste bunuri, confirmată prin contractul de închiriere a spațiului locativ) până la momentul partajării efective a bunului, din considerentul a 50% din suma de chirie stabilită în raportul de evaluare în valoare de 3257,80 lei/lunar, pentru utilizarea doar de către reclamant a imobilului litigios. La data de 17 ianuarie 2018 aceasta suma constituia 42 771,75 lei;

- încasarea din contul pârâtului a sumei de chirie pentru automobil, calculată pe perioada de la 09 noiembrie 2015 până la momentul partajării efective a bunului, din considerentul a 50% din suma chiriei stabilită conform analizei pieței de închiriere a autoturismelor, în condițiile închirierii unui autoturism de clasa medie, stabilită a câte 15 euro/zi, pentru utilizarea doar de către reclamant a automobilului litigios, la data de 17 ianuarie 2018 constituind 6000 de euro.

Prin hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încetarea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului nr. xxxxx între coproprietarii Sadoveanu Alecu și Sadoveanu Inga, prin atribuirea întregului bun unuia din coproprietari, în schimbul unei sulte; s-a atribuit în proprietatea personală a Ingăi Sadoveanu apartamentul nr. xxxxx estimat la prețul de 723 370 de lei; s-a dispus încasarea din contul Ingăi Sadoveanu în beneficiul lui Sadoveanu Alecu sulta bănească în mărime de 361 685 de lei și s-a dispus că hotărârea în această parte servește temei pentru Agenția Servicii Publice de a introduce modificări în Registrul bunurilor imobile; s-au respins pretențiile lui Sadoveanu Inga împotriva lui Sadoveanu Alecu și Margina Nina cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare din 22 septembrie 2015 a automobilului de model xxxxx”, anul producerii 2005, cu numărul de înmatriculare xxxxx și partajarea acestui automobil. S-au respins pretențiile: cu privire la atribuirea în proprietatea Ingăi Sadoveanu a bunurilor mobile din apartamentul nr. 4 din str. Cetatea Albă, 143/2, mun. Chișinău, în schimbul achitării lui Sadoveanu Alecu a sultei în sumă de 30 000 lei; cu privire la partajarea datoriilor ce reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014 în sumă de 80 000 de lei, a dobânzilor și comisionului calculat și achitat; cu privire la încasarea sumei de chirie pentru perioada 09 noiembrie 2015 – 17 ianuarie 2018 pentru închirierea spațiului locativ în sumă de 42771,75 de lei și pentru închirierea automobilului în sumă de 6 000 de euro. S-a dispus încasarea din contul lui Sadoveanu Alecu în beneficiul Ingăi Sadoveanu a sumei de 3 900 de lei cu titlul de compensare a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 2 100 de lei pentru efectuarea expertizei, proporțional părții admise din acțiune; s-a dispus încasarea din contul lui Sadoveanu

Alecu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 6 950,55 de lei, proporțional părții admise din acțiune; s-a dispus încasarea din contul Ingăi Sadoveanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9 273,20 de lei, proporțional părții respinse din acțiune.

Sadoveanu Inga a contestat cu apel hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea Ingăi Sadoveanu către Sadoveanu Alecu și Margina Nina cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare din 22 septembrie 2015 a automobilului de model xxxxx și partajarea acestui automobil; atribuirea Ingăi Sadoveanu a bunurilor mobile din ap. nr. xxxxx în schimbul achitării lui Sadoveanu Alecu a sultei de 30 000 de lei.

Referitor la pretențiile ce țin de partajarea datoriilor care reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014, a sumei de 76702,42 lei și încasarea sumelor bănești, plăți pentru chiria apartamentului și automobilului, apelanta a renunțat.

Nefiind de acord cu hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, Sadoveanu Alecu a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de Sadoveanu (Nistoran) Inga și de Sadoveanu Alecu și a fost casată în parte hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și anume în partea respingerii pretențiilor reclamantei despre partajarea bunurilor mobile și declarării nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează: s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 22.09.2015 a automobilului de model xxxxx a.f. 2005, număr de înmatriculare xxxxx, încheiat între Sadoveanu Alecu și Margina Nina, cu repunerea părților în poziție inițială; s-a partajat averea comună în devălmășie a foștilor soți - automobilul de model xxxxx, a.f. 2005, în valoare de 130 655 de lei, prin atribuirea lui Sadoveanu Alecu a automobilului în proprietate exclusivă, cu atribuirea unei sulte bănești Ingăi Sadoveanu (Nistoran) în mărime de 65 327,50 de lei din contul lui Sadoveanu Alecu; s-au partajat bunurile mobile în valoare totală de 60 000 de lei, care se află în apartamentul nr. xxxxx prin atribuirea integrală a bunurilor mobile în proprietatea Ingăi Sadoveanu (Nistoran) și cu atribuirea unei sulte bănești în mărime de 30 000 de lei lui Sadoveanu Alecu din contul Ingăi Sadoveanu (Nistoran). S-a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 27 iulie 2018, în partea încasării din contul Ingăi Sadoveanu (Nistoran) în beneficiul lui Sadoveanu Alecu a sultei bănești în mărime de 361 685 de lei pentru cota-parte din bunul imobil – apartamentul nr. xxxxx, prin majorarea mărimii sultei de la suma de 361 685 de lei, la suma de 549 326 de lei. În rest, hotărârea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central a fost menținută.

La 12 februarie 2020 Sadoveanu Alecu a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că după cum rezultă din prevederile art. 316 alin. (2) Cod civil, bunul comun poate fi atribuit în proprietatea exclusivă a unui dintre proprietari, cu atribuirea unei sulte în favoarea celui alt coproprietar, doar cu acordul coproprietarilor. Din actele cauzei, însă, rezultă dezacordul său la împărțirea bunului, fiind exprimată intenția sa de a folosi imobilul conform destinației și dezacordul de a accepta sulta.

De altfel, în opinia recurentului, reclamanta nu era lipsită de dreptul de a solicita partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți prin aplicarea dispozițiilor art. 361 alin. (2) lit. b) Cod civil, care prevede posibilitatea înstrăinării bunului la licitație și distribuirii prețului conform cotelor sale în caz de neînțelegere între ei.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 12 februarie 2020 este în termen.

Prin referință intimată a solicitat de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit că reclamanta Sadoveanu Inga s-a aflat în relații de căsătorie cu pârâtul Sadoveanu Alecu din 24 iulie 2004, fapt confirmat prin copia certificatului de căsătorie seria CS-V 0979962 (f.d. 11, vol. I).

Din căsătorie s-au născut doi copii, fiul xxxxx(f.d. 12, vol. I) și fiul xxxxx (f.d. 13, vol. I).

Din copia extrasului din Registrul bunurilor imobile rezultă că în perioada căsătoriei, prin încheierea contractului investițional privind construcția spațiului locativ, nr. CA 143/2/04 din 17.08.2005 (f.d. 32-35, vol. I), soții au dobândit în proprietate apartamentul nr. xxxxx (f.d. 18-20, vol. I).

La data de 11 decembrie 2014 între BC „Mobiasbanca” și Sadoveniu Inga, a fost încheiat un contract de credit bancar, conform căruia debitorului i-a fost acordat un credit bancar în mărime de 80 000 de lei, scopul creditului fiind indicat „nevoi personale” (f.d. 17, vol. I).

La data de 11 septembrie 2015 Sadoveanu Inga a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sadoveanu Alecu, solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor cu mama și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 11 aprilie 2016 căsătoria dintre părțile litigante a fost desfăcută (f.d. 52, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 (f.d. 210-221, vol. I), menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, domiciliul copiilor minori Sadoveanu Mihail și Sadoveanu Teodor a fost stabilit cu mama Sadoveanu (Nistoran) Inga.

S-a stabilit că anterior, la 24 februarie 2016, Sadoveanu Inga a expediat în adresa pârâtului Sadoveanu Alecu o notificare, prin care a solicitat partajarea imobilului menționat supra, cu atribuirea unei sulte lui Sadoveanu Alecu, lăsând apartamentul în proprietatea sa (f.d. 21, vol. I).

La data de 26 martie 2016 Sadoveanu (Nistoran) Inga a înaintat cererea de chemare în judecată către Sadoveanu Alecu și Margina Nina, concretizând ulterior acțiunea, prin care a solicitat:

- partajarea apartamentului proprietate comună în devălmășie a soților Sadoveanu Inga și Sadoveanu Alecu, nr. xxxxx prin atribuirea imobilului în proprietatea reclamantei cu atribuirea unei sulte lui Sadoveanu Alecu în sensul răscumpărării cotei părții care revine pârâtului Sadoveanu Alecu;

- anularea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model xxxxx, a.f. 2005, numărul de înmatriculare xxxxx, încheiat între Margina Nina și Sadoveanu Alecu, ca fiind unul fictiv;

- partajarea automobilului de model xxxxx 2005;

- partajarea datoriilor care reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014, și anume a sumei de 80 000 lei și a dobânzii și comisionului, calculate și achitate conform condițiilor contractuale;

- toate bunurile mobile obținute în devălmășie, situate în imobilul- ap. nr.xxx de pe str. xxxxx, cu nr cadastral: xxxxx să-i revină în proprietatea reclamantei, cu atribuirea unei sulte în cuantum de 30 000 lei lui Sadoveanu Alecu în sensul răscumpărării cotei părți care revine pârâtului Sadoveanu Alecu;

- încasarea din contul pârâtului a sumei de chirie pentru imobilul – ap. nr. xxxxx calculată pe perioada de la 09 noiembrie 2015 (data din care reclamanta nu mai beneficiază de aceste bunuri, confirmată prin contractual de închiriere a spațiului locativ), până la momentul partajării efective a bunului, din considerentul a 50% din suma de chirie stabilită în raportul de evaluare în valoare de 3257,80 lei/lunar, pentru utilizarea doar de către reclamant a imobilului litigios, la data de 17.01.2018 aceasta constituind 42 771,75 lei;

- încasarea din contul pârâtului a sumei de chirie pentru automobil, calculata pe perioada de la 09.11.2015 până la momentul partajării efective a bunului, din considerentul a 50% din suma chiriei stabilită conform analizei pieței de închiriere a autoturismelor, în condițiile închirierii unui autoturism de clasa medie, stabilită a câte 15 euro/zi, pentru utilizarea doar de către reclamant a automobilului litigios, la data de 17 ianuarie 2018 aceasta constituind 6000 euro.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță, având ca obiect partajarea averii comune în devălmășie și anularea contractului de vânzare-cumpărare, s-a pronunțat în favoarea temeiniciei parțiale a acțiunii (f.d. 101, vol. II).

S-a dispus încetarea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra apartamentului nr. xxxxx, între coproprietarii Sadoveanu Alecu și Sadoveanu Inga, prin atribuirea întregului bun unuia din coproprietari, în schimbul unei sulte; s-a atribuit în proprietate personală lui Sadoveanu Inga apartamentul nr xxxxx estimat la prețul de 723 370 de lei; s-a dispus încasarea din contul Ingăi Sadoveanu în beneficiul lui Sadoveanu Alecu a sultei bănești în mărime de 361 685 de lei și s-a dispus că hotărârea în această parte servește temei pentru Agenția Servicii Publice de a introduce modificări în Registrul bunurilor imobile. S-au respins pretențiile lui Sadoveanu Inga împotriva lui Sadoveanu Alecu și Margina Nina cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare din 22 septembrie 2015 a automobilului de model xxxxx anul producerii 2005, cu numărul de înmatriculare xxxxx și partajarea acestui automobil; s-au respins pretențiile lui Sadoveanu Inga împotriva lui Sadoveanu Alecu cu privire la atribuirea integrală lui Sadoveanu Inga a bunurilor mobile din apartamentul nr. xxxxx, în schimbul achitării lui Sadoveanu Alecu a sultei în sumă de 30 000 lei; cu privire la partajarea datoriilor ce reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014 în sumă de 80.000 lei, a dobânzilor și comisionului calculat și achitat; cu privire la încasarea sumei de chirie pentru perioada 09 noiembrie 2015 – 17 ianuarie 2018 pentru închirierea spațiului locativ în sumă de 42771,75 lei și pentru închirierea automobilului în sumă de 6000 euro. S-a dispus încasarea din contul lui Sadoveanu Alecu în beneficiul lui Sadoveanu Inga a sumei de 3900 de lei cu titlul de compensare a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 2100 de lei pentru efectuarea expertizei, proporțional părții admise din acțiune; s-a dispus încasarea din contul lui Sadoveanu Alecu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 6950,55 de lei, proporțional părții admise din acțiune; s-a dispus încasarea din contul Ingăi Sadoveanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9273,20 de lei, proporțional părții respinse din acțiune.

Hotărârea primei instanțe a fost contestată de Sadoveanu (Nistoran) Inga în partea respingerii pretenției privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model „xxxxx și partajarea acestui automobil; atribuirea integrală Ingăi Sadoveanu a bunurilor mobile din imobilul de pe strada xxxxx în schimbul achitării lui Sadoveanu Alecu a sultei de 30.000 lei; partajarea datoriilor care reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11 decembrie 2014, și anume a sumei de 76 702,42 lei (f.d.146-150, vol. II), iar apelantul Sadoveanu Alecu prin cererea de apel a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii înaintate de Sadoveanu (Nistoran) Inga.

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de fond este parțial greșită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanța corect a dispus atribuirea în proprietatea personală lui Sadoveanu Inga apartamentul nr. xxxxx, cu încasarea din contul Ingăi Sadoveanu (Nistoran) în beneficiul lui Sadoveanu Alecu a sultei bănești.

Instanța de recurs apreciază în acest sens drept relevante prevederile art. 20 alin. (1) Codul familiei, conform cărora bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie.

Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (1) Codul familiei, soții de comun acord, posedă, folosesc și dispun de bunurile comune.

În corespundere cu art. 25 alin. (1) și (3) Codul familiei, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atât în timpul căsătoriei, cât și după desfacerea ei, la cererea oricărui dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească.

Conform prevederilor art. 26 alin. (1) și (2) din același cod, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. Instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținând cont de interesele unuia dintre soți și sau de interesele copiilor minori.

În accepțiunea art. 38 alin. (2) lit. a) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei în cazul lipsei unui acord între soți privind împărțirea bunurilor lor proprietate în devălmășie instanța judecătorească este obligată să împartă, la cererea soților, a unuia dintre ei, bunurile lor proprietate în devălmășie.

Dispoziția art. 371 Cod civil (în redacția legii la data sesizării instanței de judecată cu acțiune), prevede expres că bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

În baza art. 373 Cod civil (aceeași redacție) în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale.

Luând în considerare normele de drept enunțate, instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de apel privind atribuirea în proprietatea personală lui Sadoveanu Inga a apartamentului nr.xxxxx, cu dispunerea încasării de la Sadoveanu Inga în beneficiul lui Sadoveanu Alecu a unei sulțe bănești.

La acest capitol se menționează că conform raportului de evaluare nr. 01/06-2019 din 04 iunie 2019, efectuat pentru a determina prețul de piață al apartamentului în litigiu, ce reflectă date mai actualizate, decât cele din raportul de expertiză efectuată în anul 2017, valoarea de piață estimativă a apartamentului dat constituie suma de 1 098 652 de lei.

Astfel, în cazul în care probatoriu cauzei denotă că prețul de piață al apartamentului diferă considerabil de cel stabilit prin raportul de expertiză judiciară, pus la baza evaluării lui de către prima instanță, instanța de recurs consideră în virtutea principiului contradictorialității, că instanța de apel just a data apreciere raportului de evaluare nr. 01/06-2019 din 04 iunie 2019 și a dispus mărirea cuantumului sulței calculat și dispus spre încasare în beneficiul lui Sadoveanu Alecu, reieșind din valoarea de piață a apartamentului, de la suma de 361 685 de lei, la suma de 549 326 de lei.

Prin urmare, ținând cont de faptul că instanța a stabilit că apartamentul din litigiu urmează a fi atribuit în proprietatea exclusivă a apelantei Sadoveanu (Nistoran) Inga, cu încasarea din contul acesteia în beneficiul pârâtului a unei sulte bănești, subsecvent instanța de apel corect a admis și pretenția acesteia privind partajarea bunurilor mobile în valoare totală de 60 000 de lei, care se află în apartamentul respectiv, prin atribuirea integrală a bunurilor mobile lui Sadoveanu (Nistoran) Inga, cu atribuirea unei sulte bănești în mărime de 30 000 de lei lui Sadoveanu Alecu, din contul lui Sadoveanu (Nistoran) Inga.

Or, pârâtul Sadoveanu Alecu nu a prezentat un dezacord în scris printr-o referință sau alt act, că refuză să-i fie atribuite reclamantei Sadoveanu Inga bunurile mobile enumerate în lista anexată la materialele dosarului (f.d. 223-223 verso, vol. I), nefiind înaintate careva obiecții și în privința valorii sultei, iar în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Cu referire la pretenția privind partajarea datoriilor care reies din contractul de credit nr. 2237016 din 11.12.2014, și anume a sumei de 80 000 lei și a dobânzii și comisionului, calculate și achitate conform condițiilor contractuale, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de a o respinge, or, din contractul respectiv rezultă expres că creditul a fost acordat personal apelantei Sadoveanu (Nistoran) Inga, iar scopul primirii creditului a fost indicat „nevoi personale”. Prin urmare, datoriile rezultate din contractul de credit nominalizat, nu pot fi apreciate ca obligație comună în devălmășie, deoarece apelanta nu a demonstrat instanței că creditul a fost luat și utilizat în scopuri familiale, prezumându-se astfel caracterul de excepție al creditului de bun propriu.

În acest sens se aduc prevederile art. 344 alin. (1) Cod civil (în redacția legii în vigoare la data depunerii acțiunii), proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Iar, conform prevederilor art. 372 alin. (1) Cod civil, bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobândite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sînt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobândit.

Cu privire la pretenția reclamantei privind anularea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului xxxxx, n/î xxxxx încheiat între Margina Nina și Sadoveanu Alecu, ca fiind unul fictiv, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a stabilit că pretenția este întemeiată, urmând a fi admisă.

Caracterul fictiv al contractului rezultă din faptul că la data de 11 septembrie 2015 Sadoveanu (Nistoran) Inga a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Sadoveanu Alecu privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, iar, la puțin timp, la data de 22 septembrie 2015 Sadoveanu Alecu a vândut Ninei Margina mijlocul de transport de model xxxxx, bun mobil care a constituit partea componentă a proprietății comune în devălmășie contra unei sume de 10 000 lei, în timp ce conform concluziilor expertului nr. 240 din 26 iunie 2017, prețul de piață a unui astfel de automobil constituie 130 655 de lei (f.d. 137-139, vol. I).

Mai mult, conform actului de constatare din 30 mai 2016, întocmit de executorul judecătoresc Ungureanu Oleg (f.d. 78), s-a stabilit că bunul mobil nominalizat, în pofida cadrului normativ stabilit prin legislația în vigoare, nu a fost transmis pretinsului cumpărător, fiind în continuare folosit de vânzător, ce demonstrează că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat cu alt scop decât cel real și fără intenția de a produce efecte juridice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că subsecvent, just a fost dispusă de către instanței de apel partajarea automobilului de model xxxxx în valoare de 130 655 le, conform raportului de expertiză judiciară, ce constituie avere comună în devălmășie a foștilor soți, prin atribuirea lui Sadoveanu Alecu a automobilului în proprietate exclusivă, cu atribuirea unei sulte bănești lui Sadoveanu (Nistoran) Inga în mărime de 65 327,50 lei din contul lui Sadoveanu Alecu.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că nu pot fi admise argumentele recurentului Sadoveanu Alecu, precum că prin atribuirea apartamentului litigios în proprietate exclusivă a Ingăi Sadoveanu, va fi violat dreptul său de proprietate și că bunul imobil nominalizat urmează a fi vândut la licitație cu împărțirea mijloacelor bănești obținute de la vânzarea apartamentului.

Aceasta deoarece, în conformitatea cu art. 26 alin. (2) Codul familiei, instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținând cont de interesele unuia dintre soți/și sau de interesele copiilor minori.

La acest segment, este de menționat că instanța de apel a stabilit că Sadoveanu Alecu nu a făcut uz de drepturile sale procedurale și nu a înaintat vreo acțiune reconvențională prin care ar solicita vânzarea apartamentului la licitație.

În același timp, instanța de apel a reținut că la soluționarea pretenției nominalizate s-a luat în considerare faptul că prin hotărârea judecătorească irevocabilă, domiciliul copiilor minori s-a stabilit cu mama Sadoveanu Inga, iar dâșii au nevoie de condiții necesare de trai, spațiu locativ.

Mai mult, la stabilirea cuantumului sultei care urmează a fi încasat din contul reclamantei în beneficiul pârâtului, instanța de apel a ținut cont de raportul prezentat de Sadoveanu Alecu, fapt ce demonstrează că la emiterea soluției referitor la pretenția respectivă, instanța a ținut cont de valoarea de piață a imobilului partajat, cât și de interesele ambelor părți, iar rolul determinant totuși fiind interesele copiilor.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios. Astfel, se ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Sadoveanu Alecu.

Se menține decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sadoveanu (Nistoran) Inga împotriva lui Sadoveanu Alecu și Margina Nina cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, partajarea datoriilor rezultate din contractul de credit, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului cu repunerea părților în poziție inițială și partajarea acestui automobil, încasarea sumelor bănești pentru chiria bunului imobil și automobilului

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru